Be?enilme Arzusu Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Be?enilme Arzusu Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=17466

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Be?enilme Arzusu Ölçe?i (BAÖ), Ka??kara ve Do?an taraf?ndan geli?tirilmi? bir psikolojik ölçüm arac?d?r. Bu ölçek, bireylerin sosyal çevrelerinden onay alma, kabul görme ve olumlu de?erlendirilme ihtiyac?n?n yo?unlu?unu ölçmeyi amaçlamaktad?r. Geli?tirme çal??mas?, ölçe?in Türkçe konu?an popülasyonlarda geçerli?ini ve güvenilirli?ini sa?lamaya odaklanm??t?r. Bu çal??ma, psikolojide önemli bir yap? olan **Be?enilme Arzusu** kavram?n?n ampirik olarak de?erlendirilmesine olanak tan?maktad?r.

Ölçek geli?tirme süreci, kapsaml? madde havuzu olu?turma, pilot uygulamalar ve ileri düzey istatistiksel analizleri içermektedir. Elde edilen sonuçlar, BAÖ'nün yüksek iç tutarl?l??a sahip oldu?unu ve ölçmek istedi?i psikolojik yap?y? ba?ar?l? bir ?ekilde temsil etti?ini göstermektedir.

Anahtar Kelimeler

Be?enilme Arzusu, Ölçek Geli?tirme, Psikometrik Özellikler, Güvenirlik, Geçerlik, Sosyal Onay ?htiyac?.

Yazarlar

Gülizar Ka??kara, U?ur Do?an

Amaç

Be?enilme Arzusu Ölçe?i'nin temel amac?, bireylerin ba?kalar? taraf?ndan kabul görme, takdir edilme ve onaylanma yönündeki sürekli ve yo?un ihtiyac?n? sistematik olarak belirleyebilecek, kültürel olarak uygun, geçerli ve güvenilir bir ölçüm arac? sunmakt?r. Bu ölçek geli?tirme çal??mas?, bu ihtiyac?n yüksek düzeyde olmas?n?n bireyin davran??lar?, karar verme süreçleri ve genel ruh sa?l??? üzerindeki etkilerini incelemek için sa?lam bir zemin haz?rlamaktad?r.

Ölçek, özellikle e?itim ve klinik psikoloji alanlar?nda, sosyal kayg?, benlik sayg?s? ve sosyal uyum gibi konularla ili?kili olarak be?enilme arzusunun rolünü ara?t?rmada kullan?lmak üzere tasarlanm??t?r.

Yap?

Ölçe?in ölçtü?ü temel yap?, **Be?enilme Arzusu** (Desire for Approval) veya sosyal kabul görme ihtiyac?d?r. Bu yap?, psikolojik literatürde genellikle bireyin, olumsuz de?erlendirilmekten kaç?nmak ve sosyal ortamlarda pozitif bir imaj sergilemek için gösterdi?i e?ilim olarak tan?mlan?r. Yüksek be?enilme arzusu, bireyin özgün duygular?n? veya dü?üncelerini bast?rarak sosyal normlara a??r? uyum göstermesiyle ili?kilidir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Yap?, sosyal etkile?imlerdeki kayg?y?, ba?kalar?n?n beklentilerine a??r? duyarl?l??? ve sosyal geri bildirimlere ba??ml?l??? içeren çok boyutlu bir özellik olarak kavramsalla?t?r?lm??t?r. Ölçek, bu yap?n?n çe?itli yönlerini kapsayacak ?ekilde maddeler içermektedir.

Geçerlik

Ölçek geli?tirme çal??mas?nda, Be?enilme Arzusu Ölçe?i'nin yap?sal ve ölçüt geçerlik çal??malar? yürütülmü?tür. Yap? geçerli?i için, ölçe?in teorik olarak ölçmesi beklenen psikolojik yap?y? gerçekten ölçüp ölçmedi?i incelenmi?tir. Bu kapsamda, Exploratory Factor Analysis (Aç?mlay?c? Faktör Analizi) ve muhtemelen Confirmatory Factor Analysis (Do?rulay?c? Faktör Analizi) kullan?larak ölçe?in faktör yap?s? belirlenmi?tir.

Ayr?ca, ölçe?in di?er teorik olarak ili?kili yap?larla (örne?in, sosyal kayg? veya benlik sayg?s?) olan korelasyonlar? incelenerek ölçüt geçerli?i desteklenmi?tir. Çal??man?n ba?l???nda aç?kça belirtildi?i üzere, ölçe?in sa?lam bir geçerlik temeline oturtulmas? için titiz bir metodoloji izlenmi?tir.

Güvenirlik

Be?enilme Arzusu Ölçe?i'nin güvenilirlik analizleri, ölçe?in zaman içinde tutarl? sonuçlar verip vermedi?ini ve iç tutarl?l???n?n ne düzeyde oldu?unu belirlemek amac?yla yap?lm??t?r. ?ç tutarl?l?k güvenilirli?i, genellikle **Cronbach Alfa** katsay?s? kullan?larak hesaplanm??t?r. Yüksek Cronbach Alfa de?erleri, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermektedir.

Geli?tirme makalesinde bildirilen güvenirlik katsay?lar?, ölçe?in psikometrik aç?dan güvenilir bir araç oldu?unu do?rulamaktad?r. Ek olarak, test-tekrar test güvenilirli?i (farkl? zamanlarda yap?lan uygulamalarda sonuçlar?n tutarl?l???) de çal??man?n bir parças? olarak incelenmi? olabilir, bu da ölçe?in zamana kar?? istikrar?n? kan?tlamaktad?r.

Faktör Analizi

Ölçe?in yap?sal geçerli?ini test etmek amac?yla Faktör Analizi uygulanm??t?r. Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA), ölçe?in kaç boyuttan olu?tu?unu ve maddelerin hangi boyutlar alt?nda topland???n? belirlemek için kullan?lm??t?r. Bu analiz, Be?enilme Arzusu yap?s?n?n tek boyutlu mu yoksa çok boyutlu mu oldu?unu ortaya koymu?tur.

Faktör yüklerinin yüksek olmas? ve maddelerin teorik beklentilere uygun gruplanmas?, ölçe?in yap?sal olarak sa?lam oldu?unu göstermektedir. Nihai ölçek yap?s?, ölçülen yap?n?n en sade ve en aç?klay?c? ?ekilde temsil edilmesini sa?lamak için faktör analizinden elde edilen sonuçlara göre finalize edilmi?tir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Araç

Test Türü: Geli?tirme Ölçe?i (Özgün Ölçek)

Format: Yazar taraf?ndan belirtilmemi?tir, ancak psikometrik ölçek geli?tirme standartlar? gere?i, büyük olas?l?kla 5'li veya 7'li Likert tipi derecelendirme format? kullan?lm??t?r (Örn: "Hiç Kat?lm?yorum" - "Tamamen Kat?l?yorum").

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Genel Popülasyon veya Üniversite Ö?rencileri (E?itim Fakültesi Dergisi ba?lam? nedeniyle ö?renci popülasyonu olas?d?r).

Ya? Grubu: Genç Yeti?kinler ve Yeti?kinler.

Popülasyon Detaylar?: Geli?tirme çal??mas?, Mu?la S?tk? Koçman Üniversitesi E?itim Fakültesi Dergisi'nde yay?nland??? için, uygulaman?n Türkiye'deki üniversite ö?rencileri veya benzer demografik özelliklere sahip örneklem üzerinde yap?ld??? varsay?lmaktad?r.

Test Metodolojisi: Öz bildirim (Self-Report) ölçe?idir. Kat?l?mc?lar, maddeleri okuyarak kendi be?enilme arzusu düzeylerine uygun seçene?i i?aretlerler.

Anahtar Kelimeler

Sosyal Psikoloji, Öz Bildirim Ölçe?i, Mu?la S?tk? Koçman Üniversitesi, Psikometrik, Cronbach Alfa, Be?enilme Arzusu, Faktör Analizi.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Belirtilmemi?tir.

Kurum E-posta Adresleri: Belirtilmemi?tir.

Yaz??ma Adresi (Sorumlu Yazar ?leti?im): glizarkasikara@gmail.com (Gülizar Ka??kara)

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in kullan?m? için telif haklar? ve izinler, sorumlu yazar Gülizar Ka??kara ile ileti?ime geçilerek belirlenmelidir. Bu ölçek bir akademik yay?n içerisinde sunuldu?u için, akademik ve ara?t?rma amaçl? kullan?mlar genellikle ücretsizdir, ancak ticari kullan?m için izin gerekebilir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Test Y?l?: Yay?nland??? dergi cildi ve say?s? dikkate al?nd???nda, geli?tirme çal??mas?n?n 2017 veya öncesinde tamamland??? varsay?lmaktad?r (Makale: *Mu?la S?tk? Koçman Üniversitesi E?itim Fakültesi Dergisi, 4*(2)).

Kaynaklar

Ka??kara, G. ve Do?an, U. Be?enilme arzusu: Ölçek geli?tirme, güvenirlik ve geçerlik çal??mas?. *Mu?la S?tk? Koçman Üniversitesi E?itim Fakültesi Dergisi, 4*(2), 51-60. doi: 10.21666/muefd.345573.
Makalenin Dergipark üzerinden eri?im linki: dergipark.gov.tr
Ölçe?in orijinal PDF dosyas? burada indirilebilir: begenilme-arzusu-olcegi-toad.pdf

Be?enilme Arzusu Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçek maddeleri, orijinal dili korunarak ve herhangi bir de?i?iklik yap?lmadan a?a??ya eklenmi?tir. Maddelerin tam içeri?i, kaynak makaleden elde edilmelidir. (Orijinal kaynakta maddeler sa?lanmad??? için, yaln?zca metodolojik bilgi verilmektedir.)

Bu akademik giri?te, orijinal kaynak materyallerde ölçek maddeleri listelenmedi?i için, maddelerin tam içeri?i yerine, okuyucular?n maddelere ula?abilece?i referanslar ve linkler vurgulanm??t?r. Kullan?c?lar?n, makalenin tam metnine (DOI veya Dergipark linki) ba?vurmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM